

ПРОТОКОЛ

№ 774

гр. Смолян, 08.11.2023 г.

РАЙОНЕН СЪД – СМОЛЯН в публично заседание на осми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Райна Русева

при участието на секретаря Татяна Кишанова
Сложи за разглеждане докладваното от Райна Русева Гражданско дело № 20235440100575 по описа за 2023 година.
На именното повикване в 13:10 часа се явиха:

ИЩЕЦЪ ТБ. Г. Б., редовно призован, не се явява. От процесуалния му представител адв. Т.И. е постъпила писмена молба, с която моли да бъде даден ход на делото, ако не са налице процесуални пречки за това, да се даде възможност на вещото лице да изготви заключението си. Моли на основание чл. 190 ГПК да бъде задължено ответното дружество да представи договор за поръчителство, обезпечаващ договор за кредит. Няма други доказателствени искания.

ЗА ОТВЕТНИКЪТ ** ЕООД, редовно призовано, не се явява процесуален представител в съдебно заседание.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ Е. К., редовно призована, налице.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К. – Не съм изготвила заключението, тъй като по делото не е приложен договора за поръчителство от където да взема необходимата информация за изчисляване на ГПР.

Съдът намира, че не са налице процесуални пречки за даване ход на делото, поради което

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО.

Съдът

О П Р Е Д Е Л И:

ДОКЛАДВА се делото.

Предмет на делото са предявените иски от ищеца Б. Г. Б. срещу ** ЕООД, с искане да бъде прогласено нищожността на договор № 1212900/ 15.11.2022 г., като

противоречащ на императивни изисквания на Закона за защита на потребителите и Закона за потребителския кредит, на основание чл.26, ал.1, предл.първо от ЗЗД.

В исковата молба се сочи, че на 15.11.2022г. ищецът сключил с ответното дружество "***" ЕООД договор № 1212900/ 15.11.2022г., по силата, па който му били предоставени заемни средства в размер на 1000 лв., при лихвен процент - 23,00%, годишен процент на разходите - 49,11 %.

По силата на чл. 5 от договора, заемът се обезпечава с поръчителство, предоставено от ** в полза на кредитодателя, като одобряването на обезпечението се извършва чрез одобряването на кредита, като кредитополучателя дължи заплащането на възнаграждение на дружеството - гарант чрез заплащането на месечни вноски в общ размер на 1000 лв. за срока на действие на кредитния договор.

Ищецът е усвоил изцяло заемния ресурс, но не дължи плащания за лихва, за допълнителен пакет от услуги и за услугата финансиране и разсрочване на дължимата застрахователна премия, тъй като договорът за кредит е нищожен, поради следните съображения:

Договорът за потребителски 'кредит е недействителен, поради нарушаване на изискванията на чл. 19, ал. 1 и ал. 4 ЗПК във вр. с чл. 10, ап. 2 и чл. 10 а, ап. 4 ЗПК.

В процесния договор, кредиторът се е задоволил единствено с посочването като абсолютни стойности на лихвения процент по заема и на ГПР. Липсва обаче ясно разписана методика на формиране на годишния процент на разходите по кредита / кои компоненти точно са включени в него и как се формира посочения в договора ГПР от 49,11 %/. Във величината на ГПР като глобален израз на всичко дължимо по кредита следва по ясен и разбираем за потребителя начин да са инкорпорирани всички разходи, които длъжникът ще стори и които са пряко свързани с кредитното правоотношение. В конкретния случай, в процесния договор за кредит, яснота досежно обстоятелствата по чл. 19, ал. 1 липсват. Посочен е лихвен процент по заема - 23,00 %, /който е фиксиран/, но не се изяснява как тези стойности се съотнасят към ГПР по договора. Съгласно чл. 10, ал. 2 и чл. 10 а, ал. 4 ЗПК, видът, размерът и действието, за което се събират такси и / или комисионни, трябва да бъдат ясно и точно определени в договора и кредиторът не може да изисква и да събира от потребителя каквото и да е плащане за разходи, свързани с договора, които не са предвидени в него. Освен възнаградителната лихва в съдържанието на договора не са включени други разходи, поради което ответникът не е имал право да формира размер на ГПР от 49,11 %. ГПР се определя по точно определена методика, регламентирана в чл. 19, ал.1 и по силата на ал. 2 от същия член по алгоритъма, уреден в Приложение №1 към закона и само въз основа на такси и други разходи, изрично уговорени между страните и включени в договорното съдържание /арг. от чл. 10, ал. 2 и чл. 10а, ал. 4 ЗПК/. Законодателят задължава кредитодателите да включват в текста на договорите за потребителски кредит размера на ГПР, тъй като от

него потребителите могат да получат информация за стойността на всички плащания, които ще направят за срока на действие на договора и така да вземат информирано решение дали кредитът съответства на техните потребности и на финансовите им възможности да го обслужват. С оглед засилената защита на правата на потребителите и за санкциониране на злоупотребата с тях от страна на търговците, които са по-силната икономически страна в гражданския оборот законът предвижда при неизпълнение на задължението за посочване на действителния размер на ГПР правната последица на непораждане на права и задължения от кредитния договор / чл. 22 ЗПК/, като в тази хипотеза кредитополучателят дължи на кредитора само чистата стойност на кредита, без да дължи лихви и други разходи.

На следващо място, съгласно императивните изисквания на горепосочените норми, кредиторът е следвало да включи в уговорения ГПР таксата за осигуряване на поръчителство от ** в полза на кредитодателя. Записването в кредитния договор на размер на ГПР, който не е реално прилагания в отношенията между страните представлява „заблуждаваща търговска практика“ по смисъла на чл. 68 д, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Закона за защита на потребителите. С преюдициално заключение по дело С-453/10 е прието, че използването на заблуждаващи търговски практики представлява един от елементите, на които може да се основе преценката за неравноправния характер на договорните клаузи по смисъла на чл. 143 и сл. от ЗЗП.

Уговорената такса „гарант“ - възнаграждение за осигуряване на дружество поръчител е разход по кредита, който следва да бъде включен при изчисляването на годишния процент на разходите - индикатор за общото оскъпяване на кредита - чл. 19, ал. 1 и 2 ЗПК. Този извод следва от дефиницията на понятието „общ разход по кредита за потребителя“, съдържаща се в § 1, т. 1 от ДР на ЗПК, според която това са всички разходи по кредита, включително лихви, комисионни, такси, възнаграждения за кредитни посредници и всички други разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия; общият разход по кредита за потребителя не включва нотариални такси. Получаването на кредита е било обусловено от сключването на договор за гаранция от страна на кредитополучателя, за което дължи такса в общ размер на 1000 лв., а гарантът се е задължил спрямо кредитора да отговаря за изпълнението на задълженията по договора за кредит - обстоятелство, което е било известно на „**“ ЕООД. Според императивната разпоредба на чл. 19, ал. 4 ЗПК, годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове или във валута, определ. с постановление на

Министерския съвет на Република България /основен лихвен процент - 0.1 %, плюс 10 %/, което означава, че лихвите и разходите по кредита не могат да надхвърлят 50 % от взетата сума. Клаузи в договор, надвишаващи определените по ал. 4, са нищожни - чл. 19, ал. 5 ЗПК. Кредиторът е нарушил императивното правило на чл. 19, ал.1 ЗПК и незаконосъобразно не е включил таксата в размер на 1000 лв. в записания в договор размер на ГПР от 49, 11 %. Поради това, че тази такса намира основанието си в противоречащата на чл. 19, ал.4 ЗПК клауза за ГПР следва да се приеме, че търговецът е заблудил потребителя относно размера на ГПР прилаган в отношенията между страните. Ако съдът приеме, че този довод е неоснователен, ищецът поддържа становище за прилагане на правните последици на чл. 19, ал. 5 ЗПК.

Макар, че в съдържанието на договора да е включена клауза относно наличието или липсата на право на отказ на потребителя от договора, за срока, в който това право може да бъде упражнено и е предоставена информация за задължението на потребителя да погаси усвоената главница и лихвата съгласно чл. 29, ал.4., в него не са разписани другите условия по неговото упражняване, по-конкретно не е налице информация за размера на лихвения процент на ден и че при упражняване на правото на отказ, кредиторът няма право да изисква и да събира от потребителя обезщетение, каквото е изискването по чл. 11, ал.1, т.20 от ЗПК. Тази информация е от съществено значение за потребителя, тъй като той следва да има нужните данни каква лихва на ден следва да заплати, за да упражни правото си на отказ. При липса на тази информация, той е изправен пред опасността да не изпълни точно задълженията си при направен отказ от договора, което да има за него тежки негативни последици - да загуби поради неизпълнение това си право. Неуведомяването на потребителя за правата му съгласно условията на ал. 6 на чл. 29 ЗПК също уврежда интересите му, като създава предпоставки кредиторът да претендира от него недължими обезщетения.

Неравноправната клауза в договора, сочеща неверен ГПР е в пряко противоречие с изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК и на чл. 143, т. 19 от ЗЗП, поради което същата на е породила правен ефект.

Така установеното води до предвидената в чл. 22 от ЗПК недействителност на договора за потребителски кредит поради неспазване на изискванията на чл. 11, ал.1, т. 20 от ЗПК.

Ищецът не дължи заплащане на възнаграждение за учреденото поръчителство, тъй като такова съглашение не би породило правни последици и на следващите основания: Договорът за поръчителство е съглашение между кредитора и поръчителя, а длъжникът е трето за това правоотношение лице, чиято воля не е правопораждащ елемент от фактическия състав, който следва да се осъществи за валидното му възникване, /арг. от чл. 138 от ЗЗД/. Договорът е едностранен, безвъзмезден и каузален, като правното основание за учредяването на поръчителство е кредитора да бъде

обезпечен срещу евентуалното неизпълнение на задълженията на длъжника по обезпеченото правоотношение. Законодателят е уредил договора за поръчителство като съглашение между кредитора и трето, различно от длъжника лице, отчитайки обстоятелството, че кредиторът има легитимен интерес в негова полза да бъде учредено лично обезпечение. Длъжникът няма такъв защитен от закона интерес, поради което сключването на сделка между него и третото лице - поръчител е лишена от правно основание.

Договорът за поръчителство е уреден от диспозитивни правни норми, поради което страните могат да уговорят възмездност на поръчителството, като в тази хипотеза договорът се трансформира в двустранен. Договарянето, че кредитополучателя ще заплати възнаграждение на поръчителя вместо кредитора, противоречи на добрите нрави и внася неравноправие в кредитното правоотношение по смисъла на чл. 143, т. 19 ЗПК. Съдебната практика е константна, че противоречи на добрите нрави съглашение, при което престациите са явно нееквивалентни. По договор за поръчителство, сключен между длъжника и поръчителя, длъжникът не получава никаква престация, поради което нарушаването на принципа на справедливост е още по- драстично.

Поставянето на изискването за заплащане на възнаграждение за осигуряване на лично обезпечение противоречи на целта на Директива 2008/48, транспонирана в ЗПК. От член 8, параграф 1 от Директива 2008/48 в светлината на съображение 28 става ясно, че преди сключването на договор за кредит кредиторът е длъжен да направи оценка на кредитоспособността на потребителя, като при необходимост това задължение може да включва да се направи справка в съответната база данни. Задължение за предварителна оценка на платежоспособността на длъжника преди отпускане на кредита произтича и от разпоредбата на чл.16 от Закона за потребителския кредит.

В този смисъл в съображение 26 от Директивата се посочва, че в условията на разрастващ се кредитен пазар е особено важно кредиторите да не кредитират по безотговорен начин или да не предоставят кредити без предварителна оценка на кредитоспособността, а държавите членки следва да упражняват необходимия надзор с цел избягване на такова поведение и да приложат необходимите средства за санкциониране на кредиторите в случаите, в които те не процедират по този начин.

Преддоговорното задължение на кредитора да направи оценка на кредитоспособността на кредитополучателя има за цел да предпази потребителите от свръх задлъжнялост и неплатежоспособност допринася за постигането на целта на Директива 2008/48 да им осигури високо, адекватно и равностойно ниво на защита на интересите им /съображения 8, 9, 23, 24, 43, 45 от Директивата/. В този смисъл параграф 40-43 от Решение от 27 03. 2014 г. по дело C-565/12 на четвърти състав на

СЕС.

Поради изложеното клауза, която предвижда, че се дължи възнаграждение за осигуряване на поръчител е в пряко противоречие с целта на Директивата. На практика такава клауза прехвърля риска от неизпълнение на задълженията на финансовата институция за предварителна оценка на платежоспособността на длъжника върху самия длъжник и води до допълнително увеличаване на размера на задълженията. По този начин на длъжника се вменява задължение да осигури възнаграждение за обезпечение, с което дългът му нараства, тоест опасността от свърх задължнялост на длъжника се увеличава. Съдът има задължение да се придържа към Директивата при тълкуването на националния закон, като той следва да се тълкува изцяло във връзка и с оглед целите на директивата (решения по дела C-106/89 Marleasing и 14/83 Von Colson).

Възлагането на потребителя да заплаща задължения, които следва да изпълнява кредитора са в изключителен интерес само на търговеца и във вреда на потребителя като по-слабата страна в гражданския и търговски оборот, с което задължение той не би се съгласил ако кредитодателят действаше добросъвестно. Поради изложеното е изпълнен общия фактически състав на чл. 143 ЗЗП и в светлината на неизчерпателното изброяване на предпоставките за неравноправност на договорна уговорка /арг. от т. 19 на чл. 143 ЗПК/ тази договорка следва да бъде квалифицирана като неравноправна и непораждаща правни последици за потребителя.

Договорът за кредит е нищожен и поради обстоятелството, че не са спазени изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 20 от ЗПК. Макар, че в съдържанието на договора е включена клауза относно наличието или липсата на право на отказ на потребителя от договора, за срока, в който това право може да бъде упражнена и за реда и условията по чл. 29, ал. 4 ЗПК, при които следва да бъде упражнено, в него не са разписани другите условия по неговото упражняване, по-конкретно не е налице информация за задължението на потребителя да погаси усвоената главница и лихвата съгласно чл. 29, ал. 6, както и за размера на лихвения процент на ден, каквото е изискването по чл. 11, ал.1, т.20 от ЗПК. Тази информация е от съществено значение за потребителя, тъй като той следва да има нужните данни каква лихва на ден следва да заплати, за да упражни правото си на отказ. При липса на тази информация, той е изправен пред опасността да не изпълни точно задълженията си при направен отказ от договора, което да има за него тежки негативни последици - да загуби поради неизпълнение това си право. Не уведомяването на потребителя за правата му съгласно условията на ал. 6 на чл. 29 ЗПК също уврежда интересите му, като създава предпоставки кредиторът да претендира от него недължими обезщетения.

Така установеното води до предвидената в чл. 22 от ЗПК недействителност на договора за потребителски кредит поради неспазване на изискванията на чл. 11, ал.1, т. 20 от ЗПК.

С постъпилия отговор на исковата молба исковете се оспорватисковете за неоснователни

Относно твърдяното нарушение на чл. 11, ал. 1, т. 9. т. 10 и чл. 19. ад. 4 от ЗПК.

Ищецът твърди, че лихвеният процент не е бил коректно посочен в договора за потребителски кредит, съответно ГПР не е посочен правилно и надвишава пет пъти размера на законната лихва, тъй като в него е трябвало да се включи и размера на евентуално дължимата неустойка. Твърденията са неоснователни.

Преди потребителят да е обвързан от предложение или от договор за предоставяне на потребителски кредит, кредиторът предоставя своевременно на потребителя необходимата информация за вземане на информирано решение за сключване на договор за потребителски кредит. Тази информация се предоставя във формата на Стандартен европейски формуляр (СЕФ) за предоставяне на информация за потребителските кредити съгласно Приложение № 2 от ЗПК. Такъв СТФ е бил предоставен на електронната поща на ищеца при кандидатстването за кредит, е който се е запознал.

Лихвеният процент, съответно ГПР, описани в СЕФ впоследствие са възпроизведени в Договора за кредит, сключен между двете страни. Изрично посочено е в самия договор, че връщането на кредита става съгласно погасителния план. Лихвеният процент е посочен като число, съответно не е възможно лихвеният процент да е променлив, доколкото променлив лихвен процент се уговаря спрямо друга величина, а не като абсолютна цифрова стойност. Условия за прилагане на лихвения процент могат да съществуват само в последния случай, тъй като потребителят трябва да е наясно от коя друга величина, зависи размера на дължимата от него лихва. В процесния договор за кредит ясно е посочен твърд лихвен процент, поради което възраженията на ищеца са изцяло неоснователни.

Неоснователни са твърденията за нарушаване на чл. 11, ал. 1. т. 11 от ЗПК. В посочената разпоредба се съдържа задължение за включване на погасителен план, включващ размер, брой и периодичност на вноските. Видно от договора за кредит, към същия е приложен погасителен план, в който ясно и точно са описани всички дължими вноски, техните размери и падежи, съответно размер на главница и лихва. Посочване на твърдяното в исковата молба „съотношение между главница и лихва" е направено още в чл. 3 на процесния договор за кредит, като ясно и изрично са посочени размерите на главница и лихва. Следователно не е налице твърдяната от ищеца неяснота. Същото се отнася и до посочване на дължими суми при различни лихвени проценти, доколкото не е налице променлив лихвен процент.

Относно възнаграждението, което ищецът се е задължил да плати на трето лице, същото въобще не се дължи на „**" ЕООД. поради което няма как да бъде посочено в погасителен план, нито представлява главница или лихва. По-подробни аргументи са

изложени по-надолу в настоящия отговор на искова молба.

Ищецът твърди, че е нарушен чл. 11, т. 10 от ЗПК, което е неоснователно. Съгласно разпоредбата на чл. 11, т. 10 от ЗПК, в договора за кредит следва да бъде посочен ГПР, както и общия размер на дължимата сума от потребителя към кредитодателя. Формирането на ГПР е императивно установено, като същият се изчислява съгласно посочената в Приложение №1 към ЗПК формула.

Законът поставя условие да бъде включена тази формула в договора за кредит, а само изчисленият съгласно нейните правила ГПР, съответно сумата по договора за кредит, която потребителят се задължава да заплати. Формулата за изчисление на ГПР включва като елементи при изчисляване единствено главница, лихви, разходи по кредита, погасителни вноски.

Неоснователно в този смисъл е твърдението на ищеца, че в договора за кредит не било ясно как е изчислен ГПР. Доколкото за изчисляване на процента на разходите според нормативно определена формула е необходима математическа подготовка много над тази на нормалния неспециалист, то едва ли описанието на математически операции ще внесе приетата от съда яснота.

ЗПК изисква посочване на изчисления по правилата на Приложение №1 ГПР в договора за кредит с оглед яснота на потребителя за цялостното осъществяване на кредита, което в процесния случай е сторено.

Съгласно пар. 1 от ДР на ЗПК, общите разходи по кредита включват известните на кредитодателя суми по допълнителни услуги, чисто сключване е задължително условие за отпускане на кредита. Обратно на твърдяното в исковата молба, ищецът е можел да обезпечи отпуснатия кредит по различни начини, включително с поръчителство от избрани от него физически лица. Следователно, сключване на договор за поръчителство с „**“ (*), не е задължително условие при отпускане на кредита.

С оглед изложеното, кредитодателят не само не е бил длъжен да включи сумата, уговорена между потребителя и трето лице в договора за поръчителство, в ГПР по кредита, но съгласно пар. 1 от ДР на ЗПК не е имал право на това. В допълнение следва да се посочи, че тази сума не е била известна на кредитодателя преди потребителят да избере именно ** като поръчител. В случай, че кредитът бе обезпечен по друг начин, например чрез поръчителство от физическо лице, то кредитодателя не би имал информация за размера на евентуално възнаграждение, доколкото то се уговаря между потребителя и трето за кредитното правоотношение лице, т.е. отново не отговаря на предпоставките за включване в общите разходи по кредита по смисъла на пар. 1 от ДР на ЗПК, а и с оглед житейската и правна логика.

Включване на клаузата за обезпечение чрез ** в чл. 5 от Договора за кредит е

следствие от направения от ищеца избор в рамките на преддоговорните отношения между страните. Именно след този избор, е изготвен договора, в чиито чл. 5 е отразен начина на обезпечаване задължението на ищеца. Ищецът е избрал да кандидатства за кредит с опцията задължението му за връщане на отпуснатия кредит да бъде обезпечена по определен начин, който избор е отразен в предложението му договор. Това обаче не означава, че кредитодателят има информацията относно условията, при които ищецът и третото лице (поръчител), ще постигнат споразумение, съответно не е ясно уговореното между тях възнаграждение.

Договорът за гаранция е възмездна услуга, предоставяна от лице, различно от кредитодателя. Ако кредитополучателят избере да сключи договор за гаранция с гарант, предложен от кредитодателя, този разход не се включва в ГПР по кредита, тъй като не влиза в общия разход по кредита съгласно § 1.1. от Закона за потребителския кредит. Посочената разпоредба се обхваща именно услуги, предоставяни от трето лице **, която е с незадължителен характер по смисъла на закона.

Твърдението на ищеца, че сключването на Договор за гаранция с ** има за цел единствено начисляване на допълнителни разходи по кредита е напълно неоснователно. Необходимостта от обезпечение за кредитора се явява следствие на извършваната от него оценка на кредитоспособността на потребителя (съгласно чл. 16 от ЗПК, кредиторите са длъжни да извършат такава оценка във всеки отделен случай) и има за цел да гарантира финансовия риск, който „**“ ЕООД носи от възможността да има неизпълнение от страна на ищеца. „**“ ЕООД има интерес от получаването на обезпечение именно за да си гарантира, че няма да търпи вреди от неплатежоспособността на длъжника. По тази причина считаме за неоснователни твърденията на ищеца, че договарянето на обезпечение е незаконосъобразно.

Ищецът е предоставил цялата законово необходима информация във връзка с размера на ГПР, както и начина на неговото формиране. Съгласно чл. 5. от ЗПК, преди потребителят да е обвързан от предложение или от договор за предоставяне на потребителски кредит, кредиторът предоставя своевременно на потребителя необходимата информация за вземане на информирано решение за сключване на договор за потребителски кредит. Тази информация се предоставя във формата на СЕФ за предоставяне на информация за потребителските кредити съгласно Приложение № 2 от ЗПК. Такъв СЕФ е бил предоставен на електронната поща на Ищеца при кандидатстването за кредита, с който се е запознал.

Предвидените разходи в СЕФ са били включени впоследствие по ясен и разбираем за ищеца начин и в Договора за кредит. В чл. 3 от Договора за кредит ясно е посочен общата сума, която следва да бъде върната от ищеца, съответно по пера — главница и лихва. Следователно, за ищеца е била налична и индивидуално уговорена всяка една сума, която той е следвало да върне с оглед на сключения от него Договор

за кредит, като тези стойности са били на разположение на ищеца през целия процес на кандидатстването, а именно: 1. При попълването на електронния формуляр на интернет страницата на „**“ ЕООД за отпускането на кредит; 2. Чрез предоставения СЕФ на електронната поща на ищеца след подаване на заявката за кредит; 3. Чрез предоставения проект на договор за кредит, който е бил надлежно одобрен от ищеца е изпращането на код за потвърждение в този смисъл.

Кредитополучателят е уведомен за това свое задължение преди да е взел решение за сключването на договора и може да направи свободна и самостоятелна преценка дали е в състояние да изпълни зова изискване на кредитополучателя или не. След като кредитополучателят е уведомен предварително за това изискване на кредитора, той разполага с достатъчно време да прецени, кое от обезпечение може да предостави и с оглед на предоставената му информация за дължимите суми, да сключи договора за кредит съгласно своя избор.

Посоченият ГПР в Договора за кредит е в съответствие с чл. 19, ал. 4 ЗПК, тъй като не е по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута. Възнаграждението за предоставената от ** услуга за гаранция, от своя страна, не се включва в размера на ГПР, тъй като не е задължителна за сключването на Договора за кредит. Твърденията на ищеца, че е бил принуден да сключи Договор за гаранция с ** не отговаря на обективната действителност.

Нещо повече, ищецът е разполагал и с правото по чл. 29 ЗПК, съгласно което той има субективно потестативното право да се откаже от сключения договор за потребителски кредит в срок от 14 дни от сключването му без да дава обяснения за това и без да дължи обезщетение и неустойки. Това негово право е предвидено и в чл. 9 от Договора. Дори да се приеме че ищецът е узнат едва след сключването на договора за кредит (въпреки неколнократно предоставяната информация), че трябва да обезпечи кредита, използвайки допълнителна и незадължителна възмездна услуга, той е имал на разположение 14 дни, в които да вземе решение за отказване от договора без да дължи обезщетения или неустойки. Той не е упражнил това свое право. След като не е упражнил правото си да се откаже от договора в предвидения в закона срок може да се направи обоснованото предположение, че той е разбрал и приел смята клаузата на чл. 5 от Договора за кредит.

Относно правото на избор от страна на потребителя спрямо **начина** на обезпечаване на задължението за връщане на кредитните средства.

Неоснователно е твърдението, че предоставяне на поръчителство от ** е условие за сключване на договор за кредит. Напротив, при кандидатстване, всеки кредитополучател, включително ищецът в настоящото производство, може да избере да сключи договор за гаранция с гарант (поръчител), предложен от кредитора, за да обезпечи задълженията си по кредита, или да посочи поръчител, избран от него.

Сключването на договор за гаранция от Кредитополучателя не е задължително условие за сключването на договор за кредит и не увеличава възможностите на Кредитополучателя за отпускане на кредит в желан от него размер и при предлаганите от Кредитора условия.

Неоснователно е становището на ищеца, че сключването на договор за кредит е обусловено от сключване на договор за гаранция и същото е вменено като задължение на потребителя. Видно от Приложение № 5 към настоящия отговор - извлечение от интернет страницата на „**“ ЕООД - потребителят може да избере какво обезпечение да предостави поръчител, който сам той е избрал или ** -дружество партньор на „**“ ЕООД.

Избраната възможност заляга в процесния чл. 5 на Договора за кредит, който се генерира автоматично въз основа на избора, който потребителя е направил при подаването на заявка за кредит, същата уговорка се явява индивидуално договорена по избор на потребителя. Ако ищецът беше избрал личен гарант, то клаузата на договора щеше да гласи: „Кредитът се обезпечава с Поръчителство предоставено отв полза на Дружеството...“.

Следователно, ищецът сам е избрал в електронния формуляр като обезпечение поръчителство от ** и след като се е запознал с дължимите от него такси по Договора за гаранция, е подал заявлението за сключване на договор за потребителски кредит. След това, ищецът е получил по e-mail преддоговорна информация, в която е посочено изрично, че за сключването на Договора за кредит „**“ ЕООД изисква от ищеца да обезпечи задълженията си чрез поръчителство, заедно с проекти на Договора за кредит. Отделно, потребителят получава по електронна поща и цялата документация от **, а именно Договора за гаранция и прилежащите му документи. Ищецът, след като първо сам е посочил ** (*) като поръчител и е получил информацията, съответно проектите на договорите, е потвърдил изрично чрез СМС, че желае да сключи договора за потребителски кредит при посочените условия.

С оглед изложеното, не е налице твърдяната от ищеца заблуждаваща търговска практика и по никакъв начин и с нито едно от действията си ответникът не е въвел в заблуждаване ищеца относно условията по сключване на договора за кредит, възможността за избор на гарант (лично избран от ищеца) или дължимите от ищеца суми при всяка една от опциите. При всяка една от стъпките за сключване на договора за кредит, ищецът е бил информиран изцяло относно последиците от неговия избор, като дори са посочени сумите, които той би дължал спрямо **, ако избере дружеството за поръчител и сключи Договор за гаранция с него.

Напълно неоснователни са и твърденията, че е налице нарушение на чл. 143 от ЗЗП. Клаузата на чл. 5 от процесния договор за кредит ясно посочва избраната от самия ищец опция за поръчител, като дори на този етап същият не е задължен да сключи

договора. Видно от представения Стандартен европейски формат на преддоговорна информация (СЕФ), в него отново ясно и недвусмислено са посочени възможностите за обезпечаване на кредита, съответно икономическите последици за ищеца, ако избере поръчителство чрез сключване на договор за гаранция с Фератум Банк (*). Дължимите към ** суми са описани подробно и в договора за гаранция, който ищецът доброволно е сключил.

Твърдението на ищеца за нищожност на клаузата, съдържаща се в чл. 5 от договора поради противоречие с добрите нрави е напълно неоснователно. Съгласно чл. 9 от ЗЗД, свободата на договаряне се ограничава от изискването да бъдат спазвани добрите нрави, които в правната теория се възприемат като морално-етични възгледи и правила на поведение, възприети от по-голямата част от обществото. Уговарянето на неустойка при неизпълнение на съществено договорно задължение, поето доброволно от едната страна, не нарушава добрите нрави, особено при условията на пазарна икономика.

Неоснователно е твърдението, че клаузата на чл. 5 от договора за кредит не била уговорена индивидуално, съответно било налице нарушение на чл. 146 от ЗЗД. Както бе посочено вече, именно индивидуалния избор на ищеца при заявяване на процесния кредит е довел до включване в договора на задължение за обезпечаване на отпуснатата сума чрез поръчителство от **. Напълно невярно е твърдението, че договорът за кредит не е могло да бъде сключен без обезпечаването му чрез поръчителство от горепосоченото юридическо лице.

Не е налице и заобикаляне на закона, тъй като дължимото на трето лице възнаграждение, не следва да се включи при изчисляване размера на ГПР, за което в отговора са изложени съображения, посочени по-горе. С оглед изложеното и доколкото не е налице разминаване между посочения в договора ГПР и този, действително дължим от страна на ищеца, то молим изложените от него твърдения са неоснователни.

Тежестта на доказване по предявените искове е на ищеца, който следва да установи основание за нищожност на договора, съобразно изложените в исковата молба твърдения.

Съдът намира делото за неизяснено от фактическа страна, тъй като е назначена ССЧЕ, която не е изготвена за днешното съдебно заседание.

Ще следва също да бъде изискан посочения в молбата на процесуалния представител адв. Т.И. договор за поръчителство, обезпечаваш договор за кредит № 1212900/15.11.2022 г. от „**“ ЕООД, посочено и от вещото лице за изготвяне на заключението по назначената ССЧЕ.

По отношение на искането на ответника за назначаване на съдебно-техническа експертиза за изясняване на въпросите относно предоставените документи при

кандидатстване за сключване на договора за кредит, съдът намира, че не следва да се назначава такава, тъй като предмет на делото е изследване действителността на договорното правоотношение във връзка със сключения договор за поръчителство и съобразно с последното начина на формиране на ГПК, както и със съдържанието на договора, т.е., представляващи правни въпроси.

Предвид изложеното, съдът

О П Р Е Д Е Л И:

ОСТАВЯ без уважение искането на ответника „**“ ЕООД за назначаване на съдебно-техническа експертиза със задачата, формулирана в отговора и след насрещните искиове.

ИЗИСКВА от ответното дружество „**“ ЕООД договор за поръчителство, обезпечаваш договор за кредит № 1212900/15.11.2022 г., който следва да бъде представен по делото в тридневен срок от съобщението.

ОТЛАГА И НАСРОЧВА съдебно заседание по делото за 06.12.2023 г. 09,40 часа, за които дата и час страните и вещото лице уведомени.

Протоколът изготвен в съдебно заседание, закрито в 13,20 часа.

Съдия при Районен съд – Смолян: _____

Секретар: _____